

Kalendár výročí osobností okresu Galanta

December 2022

Pred 90. rokmi (6.12.1932) sa narodil v Seredi **Miroslav Fischer**, operný režisér. Študoval na Vysokej škole múzických umení v Bratislave. Pôsobil ako operný režisér v Slovenskom národnom divadle v Bratislave, aj na rôznych scénach Slovenska i zahraničí. Bol prvým pedagógom na Slovensku, ktorý sa venoval opernej réžii na VŠMU. Pre Československú televíziu v Bratislave naštudoval vyše 10 operných inscenácií.

Pred 50. rokmi (11.12.1972) umrel v Žabokrekochoch nad Nitrou **Štefan Hagara**, včelársky odborník, redaktor. Vzdelanie z včelárstva získal v Liptovskom Hrádku. Roľník, včelár, člen neskôr tajomník včelárskeho spolku v rodisku. Pomáhal zakladať včelárske organizácie v Senci, v Sládkovičove, v roku 1929 včelársku paseku v Kráľovej pri Senci, ktorú viedol do roku 1932. Jeho miesto prevzal Bálint Balogh z Galanty.

Pred 65. rokmi (12.12.1957) umrel v Ostrihome klerikálny politik a cirkevný hodnostár **Leopold Gregorovits**, rodák z Košút. Teológiu študoval v Innsbrucku a v Ostrihome. Pôsobil ako farár v Jelke, od roku 1939 ako ostrihomský kanonik. Jeho meno nesie Základná škola Leopolda Gregorovitsa s vyučovacím jazykom maďarským v Jelke.

Pred 85. rokmi (14.12.1937) sa narodila v Bratislave výtvarná umelkyňa **Eva Králiková-Tóthová**. V roku 1944 sa presťahovala s rodičmi do Galanty, kde žije a tvorí dodnes. Od roku 1964 až do odchodu do dôchodku pôsobila ako učiteľka výtvarnej výchovy na Základnej umeleckej škole – výtvarný odbor v Galante. Venuje sa olejomalbe, účastníčka samostatných i kolektívnych výstav. V roku 2005 jej bola udelená Cena primátora mesta Galanta.

Pred 140. rokmi (16.12.1882) sa narodil v Kecskeméte hudobný skladateľ **Zoltán Kodály**. Gymnaziálne štúdiá absolvoval v Trnave, univerzitné v Budapešti. Útle roky svojho detstva prežil v Galante, kde začal navštevovať aj ľudovú školu. Svoje etnomuzikologické výskumy začal v Galante a jej okolí (1905). Autor symfonickej skladby Galantské tance (1933). Čestný občan mesta Galanta (1943). Na jeho počesť sa konajú v Galante Kodályove dni (1969-), Medzinárodné stretnutie speváckych zborov nesúcich meno Zoltána Kodálya (1992-), Husľová súťaž Zoltána Kodálya (2000), Kodályova Galanta (súťaž detských speváckych zborov). Jeho meno nesú v Galante Spevácky zbor Zoltána Kodálya (1956-), ulica Zoltána Kodálya (1991), Základná škola Zoltána Kodálya s vyučovacím jazykom maďarským, Gymnázium Zoltána Kodálya (obe 2000). V mestskom parku sa nachádza jeho pomník (1982), na železničnej stanici pamätná tabuľa. Súčasná výstava fotografií o Zoltánovi Kodályovi vo Vlastivednom múzeu v Galante je dielom významného maďarského fotografa Gyulu Kertésza.

Pred 160. rokmi (23.12.1862) sa narodil v Tomášikove **MUDr. Štefan Vámosy**. Medicínu študoval na univerzitách v Innsbrucku a vo Viedni. Od roku 1892 pôsobil ako lekár v Bratislave, postupne obvodný lekár, primár chirurgie, hlavný mestský lekár, primár epidemickej nemocnice, vedúci mestskej zdravotníckej služby. Venoval sa otázkam verejného zdravotníctva, dejinám medicíny. Publikoval v maďarských a nemeckých odborných časopisoch.